

РОЛЬ ДУХОВНО-МОРАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ

Хорошайло Олена Станіславівна,

кандидат педагогічних наук, доцент,
завідуюча кафедри лінгвістики

Донбаський інститут техніки та менеджменту

ЗВО Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Ю.Бугая,
Краматорськ, Україна

Сігова Ануш Генадіївна

кандидат педагогічних наук, доцент,

завідуюча кафедри фізичної терапії та ерготерапії
Донбаський інститут техніки та менеджменту

ЗВО Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Ю.Бугая,
Краматорськ, Україна

Розвиток соціально-економічних перетворень в Україні, інтеграція її в освітнє європейське середовище, створює потрібність у фахівцях нового якісного рівня. Особу гостроту й актуальність набувають питання, що стосуються підготовки майбутніх фахівців з фізичної реабілітації. І перед вищими навчальними закладами постає завдання щодо підготовки майбутніх фахівців з фізичної реабілітації до професійної діяльності та формування в них загальнолюдських моральних цінностей.

Теоретико-методологічна розробка сутності духовності та особливостей духовно-моральних цінностей знайшла відображення в наукових положеннях філософів (В.Баранівський, М.Бердяєв, Л.Буєва, С.Кримський, А.Кузнецова, Л.Олексюк, Г.Сковорода, В.Соловійов та ін.); психологів (І.Бех, М.Боришевський, Т.Бутковська, О.Зеліченко, С.Рубінштейн, А.Титаренко та ін.); педагогів (В.Беспалько, Т.Власова, О.Олексюк, М.Роганова, Г.Сагач, В.Серебряк, В.Шадриков, Г.Шевченко та ін.). Аналіз сучасної наукової літератури та теоретико-експериментальних досліджень свідчить про значний інтерес до проблеми духовності та моралі, виховання духовно-моральних цінностей у студентів, що підкреслює її актуальність.

Проблеми морального розвитку особистості та духовності значно актуалізувалися в наш час – період радикальних змін у житті суспільства. Занепад духовних цінностей призвів до посилення тенденції зростання жорстокого індивідуалізму, прагматизму, зверхнього ставлення до людини і приниження її гідності, зневаги до рідної культури та історико-культурних традицій [1].

Успішність професійної діяльності фахівця з фізичної реабілітації багато в чому залежить від його готовності до даної діяльності, від рівня сформованості професійних умінь та моральних цінностей. Професійна спрямованість

майбутніх фахівців у сфері реабілітології формується внаслідок впливу низки об'єктивних та суб'єктивних факторів:

- наявного освітньо-професійного простору;
- суб'єктивної системи очікувань та переваг, ідеальних образів професії;
- визнання пацієнта значущою людиною, особистістю [2].

Як узагальнену детермінанту становлення професійної спрямованості можна розглядати професійно насичене освітнє середовище, з якого студенти, майбутні лікарі – реабілітологи, черпають уявлення про об'єкт та особливості майбутньої діяльності, її завдання і функції, вимоги до особистості, шляхи отримання освіти та оволодіння необхідними вміннями, ціннісне ставлення до оточуючих тощо.

До педагогічних умов становлення професійної ідентичності майбутніх фахівців з фізичної реабілітації відносять:

- особистісно-орієнтований зміст освіти;
- раннє включення у процес професійної діяльності;
- використання форм і методів навчання та виховання, заснованих на високій активності та особистісної включеності студентів в освітній процес;
- діалогічний підхід у взаємодії викладача і студента, що забезпечує поєднання емоційно-ціннісного та професійно-особистісного досвіду викладача та студента [3].

Духовно-моральні цінності детермінують поведінку людей, у багатьох аспектах визначають їх взаємовідношення – міжособистісні, групові та соціальні. Завдяки їм відбувається опосередкування їх виробничої, соціально-політичної та культурно-естетичної діяльності, її гуманізація та орієнтація на загальнолюдські цінності.

Важливо так будувати реабілітаційний процес, спілкування з хворими людьми, щоб за бажанням якнайкраще виконати реабілітаційні заходи, не втратити здатність співчувати, радіти спілкуванню з людьми. Тому для підготовки фахівців нового якісного рівня, необхідно, щоб процес професійної підготовки включав формування духовних цінностей студентів спеціальності «фізична реабілітація».

Література:

1. Шевченко Г. П. Духовність і цінності життя / гол. ред. Г. П. Шевченко / Духовність особистості: методологія, теорія і практика: зб. наук. праць. – Луганськ : Вид-во Східноукр. нац. ун-ту ім. В. Даля, 2004. – Вип. 5. – С. 3–15.
2. Бойчук Т. В. Актуальні проблеми професійної підготовки фахівців фізичної реабілітації / Т. В. Бойчук, О. С. Левандовський // Фізична та фізіотерапевтична реабілітація. Реабілітаційні СПА-технології: матеріали науково-практичної конференції, 29–30 квітня 2009 р. – Севастополь. – С. 11–12
3. Кукса В. Переорієнтація професійної самосвідомості студента-фізичного реабілітолога / В. Кукса // Теорія і методика фіз. виховання і спорту. – 2002. – № 4. – С. 40–47